

150 Förenklingsförslag

Från projektet
"Metodutveckling för regelförenkling"

Sara Bergström Nilsson (Hushållningssällskapet Halland) och Helena Lans Strömblad (Växa) 2021.

Europeiska jordbruksfonden
för landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

HIR Skåne

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Hushållnings
sällskapet

Projektet Metodutveckling för regelförenkling är ett projekt i samverkan mellan HIR Skåne, Sveriges lantbruksuniversitet, Växa, Lantbrukarnas riksförbund och Hushållningssällskapet Halland. Projektet finansieras genom europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Illustration framsida: © Fredrik Saarkoppel, Kobolt Media

Förord

Detta är en delrapport från projektet "Metodutveckling före regelförenkling" som genomfördes 2020-2022 av Hushållningssällskapet Halland, Växa, HIR Skåne, Lantbrukarnas riksförbund (LRF) och Sveriges lantbruksuniversitet. Inom projektet som helhet samlades det in förenklingsförslag, jämfördes kontrollprotokoll mellan branscher och myndigheter i syfte om att se samverkansmöjligheter, antalet lagkrav följdes upp samt att tillämpningen av 16 lagkrav jämfördes mellan olika länder. Projektet finansierades av Svenska Staten och EU genom Landsbygdsprogrammet. Vi tackar för att vi fått möjlighet att genomföra projektet och för allt engagemang från företagare, rådgivare, myndighetspersoner och politiker.

Sara Bergström Nilsson (projektledare) och Helena Lans Strömblad

Sammanfattning

Inom projektet "Metodutveckling för regelförenkling" har lantbruksföretag kunnat lämna förslag på förenklingar av befintligt regelverk. Förslagen samlades in via hemsidan www.enklaregler.se och genom 20 st djupintervjuer. Målet var att identifiera lagstiftning som företagare tyckte var svåra att uppfylla, som upplevdes onödigt krångliga eller som företagarna upplevde tveksam nytta med. Totalt inkom drygt 150 unika förenklingsförslag under år 2021, varav 90 genom djupintervjuer, 40 genom projekthemsidan och 20 förenklingsförslag kom både genom djupintervjuer och hemsidan. Djupintervjuer var således en mer effektiv metod om målet är att få in ett stort antal förenklingsförslag. Djupintervjuerna resulterade i förenklingsförslag inom fler ämnesområden jämfört med från hemsidan där främst aktuella frågeställningar kom fram. Förtroende och kunskap var viktigt för att få en framgångsrik djupintervju. Nackdelen med djupintervjuerna var att endast ett fåtal personer kunde vidtalas och att de var tidskrävande. Hemsidan www.enklaregler.se ökade tillgängligheten så att fler kunde skicka in förenklingsförslag och ca 90 personer utnyttjade den möjligheten. Fördelen med hemsidan var att den var enkel, tillgänglig för alla med internetuppkoppling och att man kunde lämna in förslag anonymt. Nackdelen var att det ibland var svårt att förstå vad förslagslämnaren menade, och om personen valt att vara anonym gick det inte att ställa förtydligande frågor. En annan nackdel var att hemsidan behövde marknadsföring och var lätt för målgruppen att glömma av. Insamlingsmetoderna djupintervjuer och hemsida kompletterade varandra vad gäller bredd på ämnen, tillgänglighet och ekonomi. De flesta förenklingsförslagen berör lagstiftning från Jordbruksverket och Naturvårdsverket (46 respektive 25%).

Innehållsförteckning

Bakgrund	1
Insamling av förenklingsförslag	2
<i>Metodbeskrivning djupintervjuer .....</i>	<i>2</i>
<i>Metodbeskrivning hemsida .....</i>	<i>2</i>
<i>Förenklingsförslag .....</i>	<i>3</i>
<i>Erfarenheter från djupintervjuer .....</i>	<i>6</i>
<i>Utvärdering av hemsida som metod för att identifiera förbättringsförslag.....</i>	<i>7</i>
Slutsats	7
Referenser	7
Bilagor	1

Bakgrund

Antalet lagkrav som berör lantbruksföretag ökade med 120 % under perioden 1996 till 2016. Det totala antalet lagkrav för en mjölkproducent med växtodling var ca 450 stycken (Bergström Nilsson, Lans Strömblad och Lunner Kolstrup, 2020). Det finns omfattande krav på vilken sorts dokumentation lantbruksföretag ska ha. Forskningsprojektet "Byråkratin belastar och kostar" visade att det år 2016 fanns krav på att föra 22 olika journaler och ansöka om 36 olika tillstånd eller anmälningar. Utöver detta behövde lantbruksföretagen följa ej branschspecifik lagstiftning kopplad till bokföring och arbetsgivarfrågor.

Förberedelser inför, genomförande och efterarbete av kontroller från myndigheter och bransch är tidskrävande. Forskningsresultat från projektet "Byråkratin belastar och kostar" visade att arbete relaterat till kontroller var den myndighetsrelaterade administrativa aktivitet som företagen lade näst mest tid på efter journalföring, rapportering och märkning av djur. I forskningsprojektet framkom att ett företag hade haft sju olika kontrolltillfällen från myndigheter och bransch under sex månader. Det förekom även dubbelkontroller av samma regler då myndigheter och bransch delvis kontrollerar samma sak. Cirka 30% av företagen kontrollerades av både myndighet och bransch under en sexmånaders period (Lunner Kolstrup, Bergström Nilsson och Lans Strömblad, 2017) Kontroller var också ett stort oros- och stressmoment då det kunde få stora ekonomiska konsekvenser för företagen (Bergström Nilsson, Lans Strömblad och Lunner Kolstrup, 2018).

Forskningsprojektet "Byråkratin belastar och kostar" visade att kostnaden för branschspecifik regeladministration varierade kraftigt mellan olika företag och driftsinriktningar. Små företag hade ofta en hög kostnad för administration i förhållande till antal djur eller hektar växtodling. Företag med fårproduktion utmärkte sig med en ca 6 ggr högre administrativ kostnad per djurenhet jämfört med företag med mjölk- eller nötköttsproduktion (Bååth Jacobsson m fl, 2019). Den administrativa belastningen är således hög, trots att det sedan minst 2006 har funnits en politisk ambition att minska regelbörda för lantbruksföretag.

I livsmedelsstrategin framhålls att vi behöver stödja konkurrenskraften i hela livsmedelskedjan för att skapa fler jobb, hållbar tillväxt och öppna landskap och en levande landsbygd. För att åstadkomma detta måste lantbruksföretagen vara villiga att producera mat under de förutsättningar som finns i Sverige och regler som finns måste vara relevanta och funktionella. Ett av de strategiska områdena i livsmedelsstrategin är Regler och villkor. Målet för det strategiska området är att utformningen av regler och villkor ska verka för en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja där produktionen ökar. Detta genom ändamålsenliga skatter och avgifter, regelförenklingar, administrativa lättnader och andra åtgärder för att stärka konkurrenskraften och lönsamheten.

Insamling av förenklingsförslag

Inom projektet "Metodutveckling för regelförenkling" har lantbruksföretag kunnat lämna förslag på förenklingar av befintligt regelverk. Förslagen samlades in via hemsidan www.enklaregler.se och genom 20 st djupintervjuer. Målet var att identifiera lagstiftning som företagare tyckte var svåra att uppfylla, som upplevdes onödigt krångliga eller som företagarna upplevde tveksam nytta med. För att uppnå en verklig förenkling för lantbruksföretag är det viktigt att de förenklingar som genomförs är relevanta för de berörda företagen. Annars finns risk att de förenklingar som genomförs inte leder till att den byråkratiska bördan upplevs som lättare. För att säkerställa att relevanta förenklingsförslag ur ett företagsperspektiv samlas in, har projektet använt sig av två metoder: djupintervjuer och en officiell hemsida: www.enklaregler.se. Målsättningen var att det skulle vara lätt för företag att lämna in förenklingsförslag.

Ett förenklingsförslag kan vara olika saker. Det kan exempelvis vara att en regel tas bort, omformuleras, tolkas på ett annat sätt eller en ny teknisk lösning för ett administrativt arbete. Inom detta projekt medges olika tolkningar av vad en förenkling är och i listan över förenklingsförslag i bilaga 1 finns olika tolkningar över vad en förenkling är.

Metodbeskrivning djupintervjuer

Totalt genomfördes 20 djupintervjuer med lantbruksföretagare. Målsättningen var att få fram förslag på förenklingar och hypotesen var att företag identifierar fler konkreta förslag när de får frågor kring specifika regelområden.

För att hitta företag som var lämpliga att intervjua användes sociala medier och befintliga kontaktnät inom Hushållningssällskapen, HIR, LRF och Växa. Anställda på de olika medverkande företagen ombads ge förslag på lämpliga företag att intervjua. Därutöver uppmanades intresserade företagare via facebook, att kontakta projektledningen. Genom detta hade alla möjlighet att anmäla sitt intresse att delta i projektet.

Utifrån förslag och frivilliga valdes 5 mjölk/nötkött-, 5 får-, 5 växtodling- och 5 grisföretag ut. Företagen var lokaliserade i sju olika län och representerade därmed olika kommuner och olika länsstyrelser. Vid urvalet strävades efter en geografisk och könsmässig spridning av intervjupersonerna. Både kvinnor och män fanns bland de intervjuade, tillståndspliktiga, anmälningspliktiga och U-verksamheter var representerade, liksom företagare i olika åldrar. Djupintervjuerna genomfördes pga Covid-19 på distans antingen via telefon eller videokonferens.

Samtliga av de intervjuade fick intervjufrågorna i förväg (bilaga 2), och intervjun tog mellan 1-2 timmar. Intervjuerna spelades in och transkriberades efter genomförande. Samtliga intervjuer avpersonifierades vid transkribering. Företagen erbjöds ersättning för sin nedlagda tid.

Metodbeskrivning hemsida

Projektet lanserade hemsidan www.enklaregler.se i januari 2021, se bilaga 3. Syftet med hemsidan var att företagare enkelt och snabbt skulle kunna lämna in förenklingsförslag samt beskriva varför den gällande lagstiftningen var ett problem. Det var möjligt och enkelt att lämna in många förenklingsförslag vid samma tillfälle. Det fanns möjlighet att lämna in förenklingsförslagen anonymt. Inom projektet spelades en kort film in som visade exempel på de regler som en mjölkföretagare behöver följa. Filmen användes vid lanseringen av hemsidan. Lanseringen av hemsidan genomfördes genom gemensam marknadsföring från de medverkande projektdeltagarnas organisationer och den fick inledningsvis ett stort genomslag (totalt 40 000 visningar under perioden 18 februari till 15 nov 2021). Under 2021 lämnade ca 90 olika personer in förenklingsförslag via hemsidan.

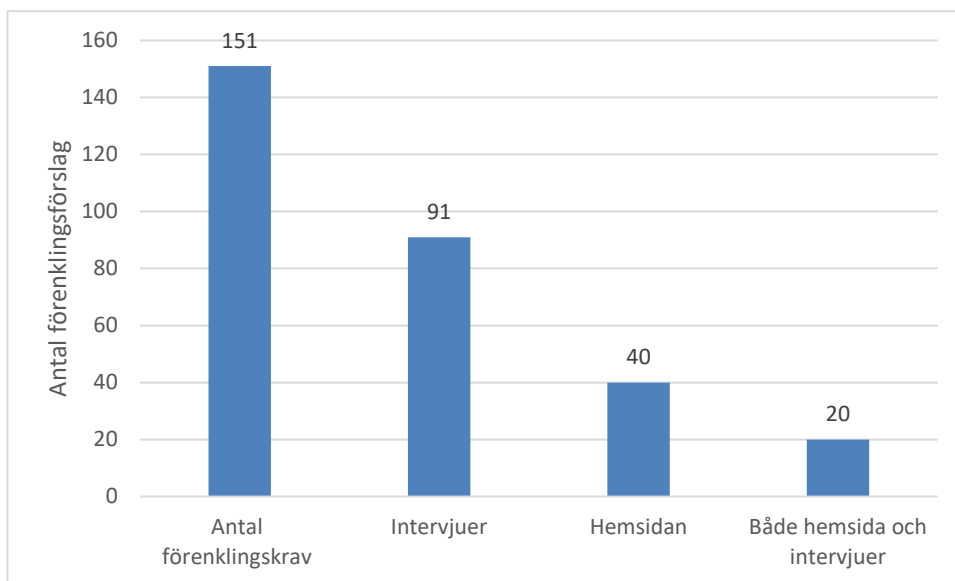
Förenklingsförslag

Cirka 110 företagare har lämnat in förenklingsförslag: 20 genom djupintervjuer och 90 genom hemsidan www.enklaregler.se. Totalt lämnades ca 150 unika förenklingsförslag in varav drygt 90 förslag kom via djupintervjuerna och 40 förslag via hemsidan. Cirka 20 förslag inkom både via hemsida och intervjuer, se figur 1.

Efter insamling av förbättringsförslag gallrades ogenomförbara förslag bort. Resten av förslagen kategoriserades efter ämnesområde, myndighet m.m. Vid behov bearbetades förslagen språkmässigt. Förenklingsförslagen som inkom under perioden 1 jan-13 december 2022 är presenterade i bilaga 1. Förenklingsförslag som inkom senare under projektperioden kommer att inkluderas i projektets slutrapport. Förenklingsförslagen spänner över många olika ämnesområden. Variationen är stor avseende om det är mindre konkreta förenklingar som föreslås, eller om det är mer omfattande och komplexa förändringar som föreslås.

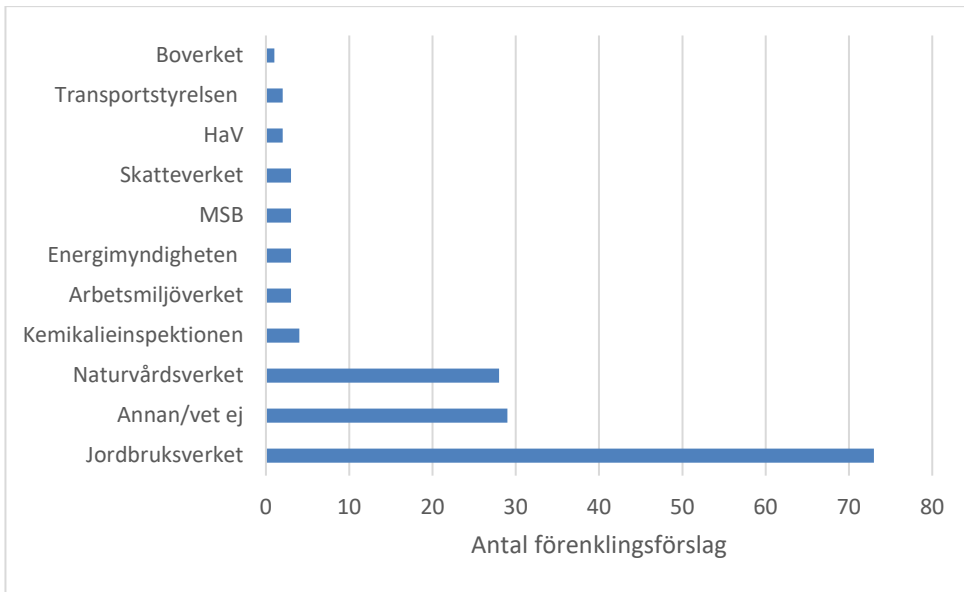
I figurerna nedan antal insamlade förenklingsförslag, vilken myndighet och vilket departement förändringen hamnar under, samt vilken effekt de olika förslagen bedöms ha på olika uppsatta politiska mål.

Ett urval av förenklingsförslag kommer att översiktligt konsekvensutredas inom projektet och en internationell jämförelse av några regler kommer att utföras. Detta presenteras inte i denna rapport.

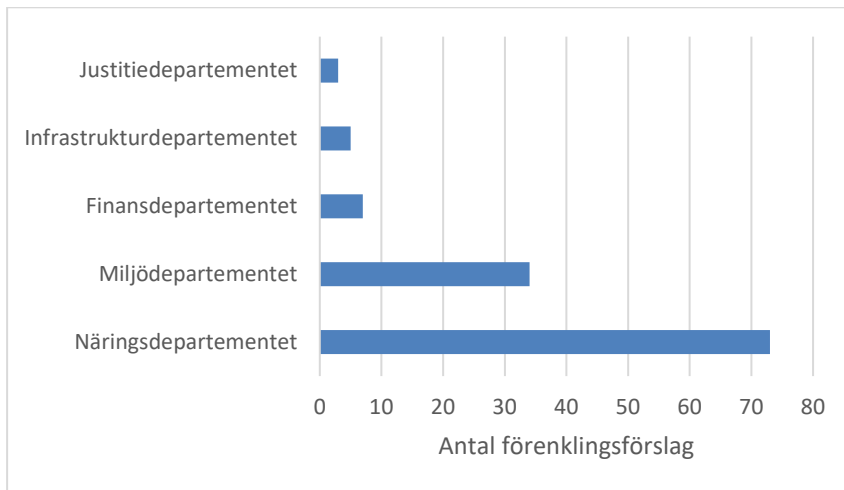

Figur 1. Antal förenklingsförslag som inhämtats genom olika metoder

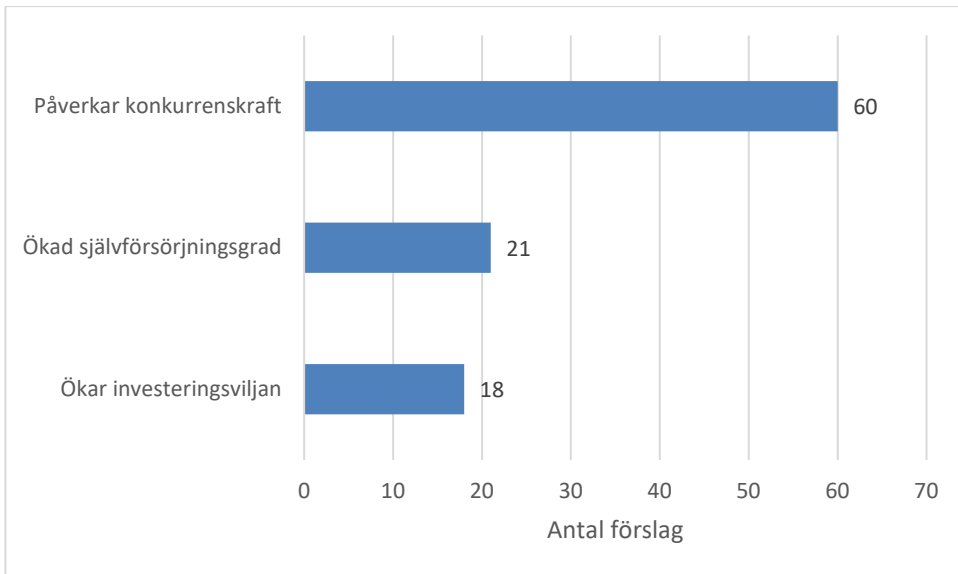

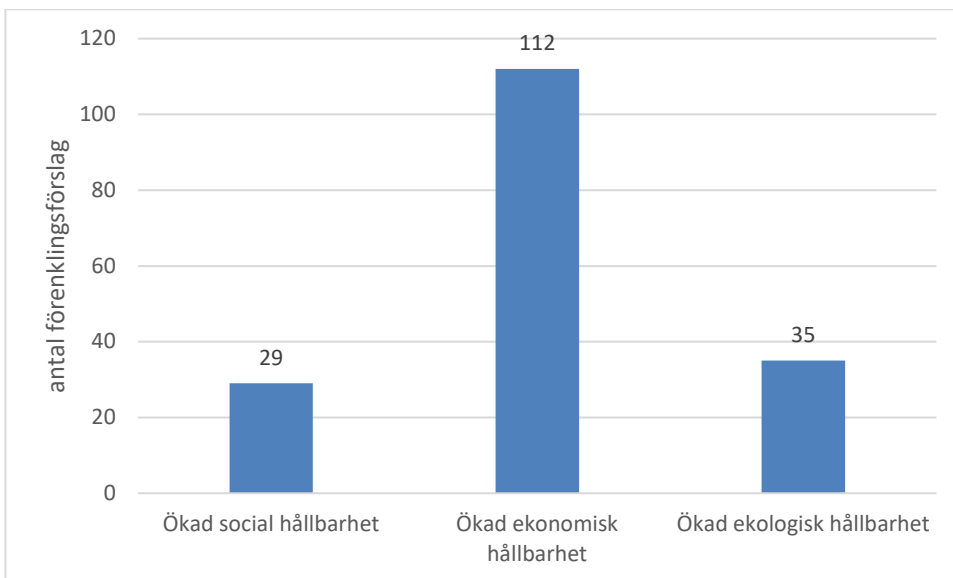
Figur 2. Antal förenklingsförslag som berör olika myndigheter.

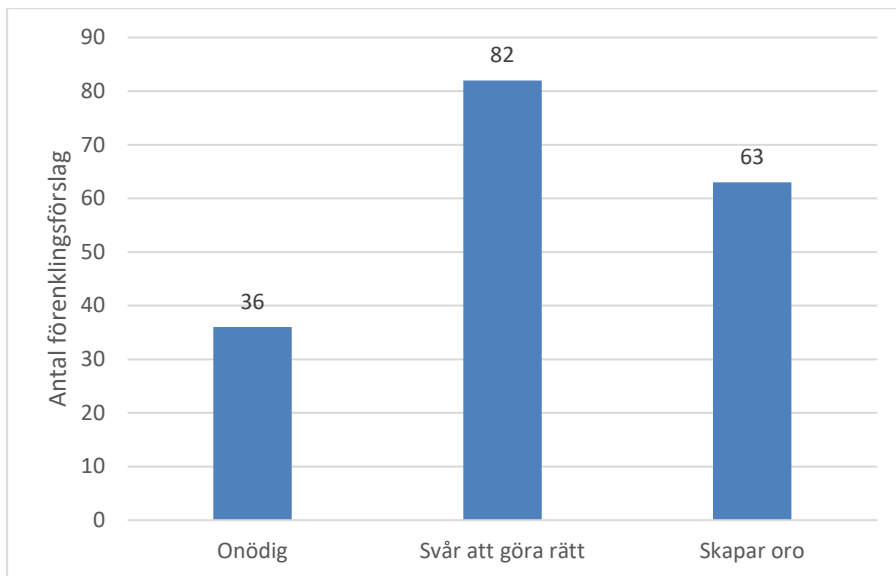
Figur 3. Antal förenklingsförslag från företag kopplat till det departement som berörs

Figur 4. Förenklingsförslagets inverkan på olika mål.

Figur 5. Antal förenklingsförslag med inverkan på företagets sociala-, ekonomiska och ekologiska hållbarhet.

Figur 6. Antal förenklingsförslag där lagstiftningen bedömts vara onödig, svår att göra rätt eller som skapar oro.

Erfarenheter från djupintervjuer

Det var svårt att få ett representativt urval av företagare som var intresserade och hade förslag kring lagstiftning. Personer med god kontakt med rådgivningsorganisationer kom i större omfattning med i projektet genom att de var kända av de medverkande organisationerna samt lättare nåddes av informationen om projektet via direktkontakt, hemsidor och sociala medier. Alla tillfrågade var inte intresserade av att medverka i projektet. I studien användes därför ett riktat urval av intervjupersoner, vilket troligen gav bättre resultat än om slumpmässigt urval använts. Genom att intervjua fem företagare per produktionsinriktning minskade risken för att inte enbart nå de som var mycket positiva eller mycket negativa till regelverket.

För att djupintervjuer ska fungera bra är det viktigt att de medverkande har förtroende för varandra. En fördel i projektet var att den intervjuade personen inte var från en myndighet, branschrepresentant eller certifieringsorgan då det finns en risk att företagaren inte vill tala om svårigheter att uppfylla lagstiftning med dessa. Anonymiteten var viktig för att företagen skulle ställa upp i intervjuerna.

Frågeställningarna skickades ut innan djupintervjuerna för att företagarna skulle hinna tänka igenom lagstiftningen och hitta förbättringsförslag för regelverket. Vid många intervjuer framkom förslag på förändring av samma lagstiftning, exempelvis kring hantering av farligt avfall. Detta indikerade att det var en fråga som flera företag hade svårigheter med, även om hanteringen av farligt avfall var av marginell betydelse för företagarna i den dagliga verksamheten. Det fanns generellt en stor samstämmighet mellan vad olika företag föreslog som förbättringsförslag, undantaget några frågor där det fanns en diskrepans mellan företagarnas åsikter om lagstiftningskraven.

En risk med djupintervjuer som metod att samla in förenklingsförslag är att den som utför intervjun leder in intervjun på olika spår och därmed styr samtalet. För att undvika detta följdes intervjumallen. En fördel med intervjuerna var att den som intervjuade kunde ställa följdfrågor för att öka förståelsen för problemställningen. För förståelsen för de olika förslag som framkom vid intervjun var det viktigt att personen som intervjuade var insatt i regelverket.

Utvärdering av hemsida som metod för att identifiera förbättringsförslag

I samband med lanseringen av hemsidan www.enklaregler.se gjordes en film vilket resulterade i stor medial uppmärksamhet, vilket i sin tur resulterade i att det inkom många förenklingsförslag. Utan nätbaserad publicitet och marknadsföring via sociala medier minskade besöksfrekvensen kraftigt. Marknadsföring av hemsidan genomfördes även genom artiklar och nyhetsbrev från såväl olika länsstyrelser som de medverkande organisationerna, men detta resulterade inte i lika hög besöksfrekvens jämfört med när filmen användes.

Ibland var det oklart vilken förändring företagaren önskade se och förenklingsförslaget behövde därför tolkas och språkligt bearbetas. Ibland hade företagarna missuppfattat lagstiftningen och det befarade lagkravet fanns inte.

Slutsats

Djupintervjuer och hemsida kompletterade varandra vad gäller ämnesområden och tillgänglighet. Genom djupintervjuerna kunde fler ämnesområden täckas och oklarheter redas ut, men metoden kräver tid, kompetens och förtroende mellan de inblandade parterna. Genom hemsidan hade fler personer möjlighet att enkelt lämna in sina förslag. Metoden var billig, snabb och enkel att hantera. Djupintervjuerna var den mest effektiva metoden om målet är att samla in många unika förenklingsförslag (60% av förslagen) jämfört med hemsidan (ca 25% av de unika förslagen). Önskan att vara anonym var viktig både vid djupintervjuer och på hemsidan.

Jordbruksverket var den myndighet vars lagstiftning fick flest förenklingsförslag (48%), följt av Naturvårdsverket (19%). Regelverket från olika myndigheter överlappar ibland varandra och det vore önskvärt att flera myndigheter fick i uppdrag att samverka kring regelförenkling för att hitta lösningar så att regelbördan upplevs lättare för företagen.

Referenser

- Bergström Nilsson, S., Lans Strömblad, H., Lunner Kolstrup (2020) Byråkratin i lantbruket belastar och kostar. Inst. För Arbetsvetenskap, Ekonomi och Miljöpsykologi. Rapport 2020:7. Sveriges Lantbruksuniversitet
- Bergström Nilsson S, Lans Strömblad H, Lunner Kolstrup C (2018) Kontroll av lantbruk- orimliga konsekvenser oroar. LTV-fakultetens Faktablad 2018:11. Sveriges Lantbruksuniversitet
- Bååth Jacobsson S, Lans Strömblad H, Bergström Nilsson S, Lunner Kolstrup C (2019) Lantbrukets kostnad för regelhantering LTV-fakultetens Faktablad 2019:4. Sveriges Lantbruksuniversitet
- Lunner Kolstrup C, Bergström Nilsson S, Lans Strömblad H (2017). Kraftigt ökat antal lagkrav för lantbruksföretag. LTV-fakultetens Faktablad 2017:20. Sveriges Lantbruksuniversitet

Bilagor

1. Insamlade förenklingsförslag
2. Intervjufrågor djupintervjuer
3. Skärmlipp från hemsidan www.enklaregler.se

Bilaga 1. Förenklingsförslag från projektet "Metodutveckling för regelförenkling"

Anläggningsregistret

1. Ta bort Jordbruksverkets register om anläggningar med djur som infördes 2021.
2. Se över formuleringarna i Jordbruksverkets anläggningsregister och testa systemet på riktiga företagare innan implementering.
3. Det ska vara möjligt att registreras som djurhållare på enskilt skifte när det är en betesmark som lånas.
4. Det ska räcka att djuren är registrerade på ett huvudanläggningsnummer. Det ska inte behövas olika anläggningsnummer för beten som syns i SAM-ansökan.

Anmälningar från grannar

5. Den som lämnar in en anmälan om klagomål på ett företag ska inte få vara anonym.
6. Begränsa antalet tillfällen som en privatperson får lämna in en anmälan om klagomål till kommun eller länsstyrelse vad gäller lantbruksverksamhet

Arbetsmiljölagstiftning

7. Ge undantag från kravet på dokumentation av vissa regler för företag under en viss storlek eller under viss omsättning
8. Förtydliga och informera angående vilka krav som gäller enligt arbetsmiljölagen för fåmansföretag.
9. Skapa flexibla regler kring övertidsersättning för arbete inom gröna sektorn så att anställda kan arbeta längre dagar under säsongen.
10. Justera körtidslagen för lastbilar. Idag är det ett problem då chauffören kräver lastning/lossning utanför normal arbetstid för att det ska kunna passa med deras körtider.

Arbetskraftsinvandring

11. Förtydliga, förenkla och informera mer om reglerna kring arbetskraftsinvandring och säsongsanställning för personer utanför EU.

Avfall och återvinning

12. Mindre mängder farligt avfall ska kunna transporteras av företag utan att det krävs en skriftlig anmälan till länsstyrelse.
13. Mindre mängder ska kunna transporteras utan att det krävs rapportering till avfallsregistret hos Naturvårdsverket.
14. Förenkla rapporteringen av farligt avfall till avfallsregistret. Gör så att man inte måste använda avfallskoder utan att man kan skriva vad det är för något.
15. Förenkling av rapportering av farligt avfall till avfallsregistret. Företaget ska inte behöva leta upp sin verksamhets CFAR-nummer från SCB. Det ska räcka med att logga in med e-legitimation.
16. Plaståtervinningen behöver förenklas och bli mer tillgänglig (fler dagar med öppettider) för att utöka plaståtervinningen. Ett sätt vore att det skulle kunna gå att beställa hämtning av sopbilen istället för att köra till insamlingsplats.
17. Förenkla återvinningsrapporteringen av plastkrukor och andra förpackningar.

Avgifter

18. Ge lägre eller inga tillsynsavgifter för små företag eller företag under en viss omsättning, i alla fall för första kontrollbesöket per år. Reglera avgifternas storlek, så att förutsättningarna är lika för företag, oavsett var i landet de verkar.
19. Ta bort den kommunala avgiften för att anmäla att man har en hushållskompost.
20. Kommunen får bara ta betalt för tillsyn de åren som de genomför kontroll.
21. Ge lägre tillsynsavgift för företag som är certifierade eller köper lösningar/alltid har ordning.

Bekämpningsmedel

22. Underlätta informationsinhämtning kring kemiska bekämpningsmedel. Skapa exempelvis en portal där man lätt kan hitta etikett och bruksanvisning, UPMA beslut, utvecklingsskalor i olika grödor, hjälplistor för karenstider och andra användarvillkor m.m.
23. Tillåt att vissa preparat används i grödor som inte är prövade för i Sverige. Små grödor är väldigt drabbade av att det finns få godkända produkter.
24. Förtydliga "Hjälpreda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd" med vad som är skyddade områden och biotoper, vattendrag mm.
25. Förenkla och förtydliga krav på rapporteringen i sprutjournalen.
26. Små avvikelser i sprutjournalen ska inte resultera i ekonomiska straff såsom tvärvillkorsavdrag mm.
27. Kemikalieinspektionen bör vara mer restriktiva än vad de är idag med att byta registreringsnummer för lantbrukskemikalier eftersom ändringarna i praktiken kan medföra extra arbete för företagen och skada för miljön. Ett bekämpningsmedel med samma formulering, innehåll och koncentration ska inte byta registreringsnummer vid omregistrering hos KEMI.
28. De bekämpningsmedel som är godkända i EU, ska även vara godkända i Sverige.
29. Godkänn att företagen får bortskaffa kemiska preparat som inte är tillåtna att användas längre.
30. De som utför funktionstest ska vara behöriga för att kunna få godkänna lantbrukssprutan utan att protokollet skickas till Jordbruksverket. Alternativt ska funktionstestaren automatiskt skicka protokollet till Jordbruksverket.
31. Företagen ska få en automatisk påminnelse när det är dags att funktionstesta sin lantbruksspruta. Påminnelsen ska anpassas till hur mycket sprutan används.
32. Sänk sanktionsavgiften för missad funktionstest av lantbruksspruta.
33. Ta bort krav på riskklassificeringar i kemikalieförteckningen för kemiska bekämpningsmedel.
34. Stryk eller anpassa kravet på kemikalieförteckning så att endast relevanta uppgifter finns med.
35. Ta bort kravet på utskrivna säkerhetsdatablad. Det ska räcka att det finns tillgång till datablad digitalt (ex googla upp dem vid behov).

Besökande

36. Stryk kravet på anmälan till länsstyrelse för att ta emot fler än tre besöksgrupper per år.

Bete

37. Ta bort beteskravet och ersätt det med en frivillig betesförordning.
38. Ta bort kravet på avbetning för gårdar som använder året-runt-bete /regenerativ betesdrift. Ta även bort kravet på att redovisa när djuren släpptes på ett visst skifte för de företag som har djur som går ut och in som djuren själva vill.
39. Ta bort liggalskravet för nötkreatur som vistas utomhus och inför krav på vindskydd och torr ligplats.

Biogas

40. De som behöver gå en gasföreståndarutbildning och som arbetar på en biogasanläggning där gasen inte uppgraderas och det endast hanteras gaser med låga tryck bör kunna slippa del av utbildningen och kostnader för utbildning för brandfarliga gaser med högt tryck.
41. Vid de kommunala kontrollerna måste likvärdiga bedömningar av anläggningarna göras oberoende av kommun.
42. De biogasanläggningar som inte använder grödor för gasproduktion borde med en enkel deklARATION kunna intyga att de inte använder någon odlad gröda, i stället för att göra ett kontrollsystem (med kostnad för en extern certifierare) som ska påvisa det.
43. Anpassa blanketten för gaslagerhållare så att den passar för gårdsbaserad biogasproduktion.
44. Stationära motorer som gör el av biogas ska klassas som biobränsle och inte motorbränsle. Förklaring: För biobränsle finns en 2 MWs-gränsen när hållbarhetsbesked ej krävs, denna gräns finns inte för motorbränsle. I dag anser Skatteverket att har man en installerad el-effekt på under 100 kW ska biogasen anses vara motorbränsle vilket medför att gårdarna måste ta fram ett hållbarhetsbesked, vilket aldrig var nya hållbarhetsdirektivets mening.
45. Höj gränsen för när uppgradering av biogas blir tillståndspliktig till minst 3MWh.

Biotopskydd och områdesskydd

46. Biotopskydd ska träda in tidigast 5 år efter att element finns på plats (exempelvis stenar, alléträd mm).
47. Processen för att få dispens för att få tillstånd för att få flytta en stenmur eller odlingsröse behöver förenklas för företagaren.
48. Det behöver bli enklare att ansöka om dispens från biotopskyddet. Det ska inte heller kosta något vid ett avslag.
49. Diken som inte omfattas av biotopskyddet, men är registrerade som tvärvillkorselement i Jordbruksverkets system, måste kunna tas bort utan att brukaren riskerar att drabbas av sanktioner.
50. Ta bort strandskyddet i landsbygdsområden.

Byggnation på lantbruk

51. Alla sorters byggnader som är kopplad till lantbruksverksamhet ska kunna byggas utan bygglov på landsbygden.
52. Ta bort kravet på personalliggare vid byggnadsarbete på lantbruk.
53. Anpassa kravet på byggarbetsmiljösamordnare till olika typer av byggnationer på lantbruk.

Certifieringar

54. Enklare och billigare ekologisk certifiering för små gårdar.
55. Billigare IP-certifiering för små företag

Cisterner

56. Automatisk påminnelse om cisternbesiktning.
57. Ackrediterade företaget som genomför besiktningar av cisterner ska skicka besiktningsrapporten direkt till kommunen.

Djurskyddslagstiftning

58. Personalen som hanterar förprovning måste vara överens med de som sen kontrollerar djurskyddet i samma stallar.
59. Djurskyddslagstiftningen borde vara mer målstyrd och inte fokusera på mått.
60. Slaktsvinsboxar – tillåt en större andel spalt i boxen för att säkerställa en god hygien för djuren.
61. Tillåt tandslipning i förebyggande syfte för smågrisar.
62. Låt husdjurstekniker få behandla fertilitetsstörningar hos mjölkkor.

Dokumentation

63. Utveckla en gårdsapp för all dokumentation som krävs.

Ekologisk produktion

64. Tillåt konventionellt icke kemiskt behandlat utsäde i ekologisk trädgårdsproduktion.
65. EU:s regler för ekologisk produktion när det gäller växtföljd i växthus måste tas bort.

EU-stöd

66. Ta bort stödrättshanteringen för gårdsstöd och förgröningsstöd.
67. Ändra inte reglerna för miljöersättningar så ofta (ex kraven på betesmark, vallodling).
68. Mer flexibla arealer för miljöersättningar, inte bundet till 5-års åtagande.
69. Det bör vara extra ersättning för skörd av skydds-zoner.
70. Gör det möjligt nyetablera en skydds-zon under åtagandeperioden.
71. Flexiblare bedömning av vallstödet, ex sammansättning av arter i vallen
72. Förenkla reglerna för olika datum i stödsystemet.
73. Ge samma ekonomiska stöd i likhet med den vi har för suggorna för våra högre djuromsorgskrav även i slaktsvinsledet.
74. Ge "djurvälståndspengen" till alla fårägare som är med i MV- och F-status m.m. programmen utan att kräva alla andra åtgärder i stödet.
75. Fårproducenter blir missgynnade i kompensationsstödet jämfört med nötkreatur. En ko av småväxt ras motsvarar 1 djurenhet medan en tacka av stor ras 0,15 djurenheter. Lamm räknas inte alls trots att de betar en hel del.
76. Idag finns det ett undantag att man får putsa före 1 juli om det är risk för invasiva arter. Detta undantag bör gälla även vid risk för uppförökning av andra ogräsarter.

Fastbränslepannor

77. Stryk eller ge undantag från reglerna för fastbränslepannor på lantbruk.

Får

78. I de fall antalet tackor anges i SAM ska det inte krävas årlig får- och geträkning.
79. Kravet för när får ska ha tillgång till en ligghall behöver bli mer flexibelt i de fallen får är ute mer än 12 timmar per dygn under vintern.
80. Ta bort förflytningsregistret för får. En journalföring i stalljournal skulle räcka.
81. Tillåt förflytningsregistrering av får även i förväg.
82. Gör det enklare att få igenom billiga lösningar för stallbyggnader för får.
83. Högre gräns för när kravet på förprovning går in för tackor.
84. Ta bort Transportdokumentet för får.
85. Programmet för organiserad frivillig övervakning avseende Maedi Visna (MV) hos får samt Caprin Artrit Encephalit (CAE) hos get ska vara kostnadsfritt.
86. Ta bort eller ändra kravet på betesplanering för att få tackpengen (extra djuromsorg för får).

Förprovning

87. Ta bort förprovningskravet vid till/ombyggnation.

Gödselmedel och hantering

88. Samma regler för gödsling med organiska fosforgödselmedel som för mineralgödsel.
89. Möjliggör lagring av halmrik ströbäddsgödsel i stuka under längre period.
90. Förläng tiden för nedmyllning av stallgödsel.

Häst

91. Stryk kravet på att hästpass ska finnas "intill hästen" alltid.

Journalföring och märkning av djur

92. Gör det enklare att utrapportera djur i CDB, ex genom att markera djur i en lista istället för att behöva skriva in alla individnummer manuellt.
93. Gör det möjligt att se i CDB-internet vilka djur som har försenade rapporteringar och som därför inte kommer att vara stödberättigande.
94. Ta bort kravet på att man måste rapportera förflyttning av får när man flyttar mellan egna produktionsplatsnummer.
95. Vid inköp av nötkreatur borde det vara möjligt att få en exporterad lista från säljaren för att slippa skriva in alla siffror i CDB.
96. Det ska gå att skicka ett djur till slakt även om båda original-öronmärkena har ramlat av, så länge ersättningsbrickor finns på företaget och att man kan säkerställa att det är det aktuella djuret.
97. Gör djurrapporteringen enklare för djur som är ute på bete.
98. Sanktionen för försenad cdb-rapportering är för hård.
99. Öronmärkena måste hålla högre kvalitet och tåla ammoniak.
100. Ta bort kravet på individmärkning för nötkreatur.
101. Tillåt alternativa märkningssystem för nötkreatur och får (i likhet med häst).
102. Det ska vara tillåtet att ha oifyllda öronmärken i reserv hemma, som företagare själv skriver individnumret på, och detta ska räknas som ordinarie märke.
103. Reglerna kring journalföring av nöt och får bör göras lika och möjliga att göra på samma plats.

Kadaver

104. Kadaverhämtningen ska vara billigare vid hämtning från små besättningar.
105. Det ska vara tillåtet att gräva ner eller kompostera enstaka små djur (smågris, lamm, kalvar).

Kontroll

106. Kontrollanten/myndigheten ska kunna ge råd/förslag/hjälp på åtgärder som myndigheten skulle godkänna.
107. Företagaren ska få ett preliminärt kontrollprotokoll direkt vilket säkerställer att kontrollanten kommunicerar allt vid kontrolltillfället och inte lägger till nya saker i protokollet. Alternativt kan kontrollerande myndighet ringa och förklara ett beslut innan det kommer skriftligt, för att på så sätt undvika missförstånd.
108. Ersätt länsstyrelsernas djurskyddskontroller med krav på veterinärbesök för lantbrukets djur.
109. En certifiering enligt branschkrav, ex KRAV, Sigill, Svenska fågel, Arlagården osv ska kunna ersätta kommunens kontroller i de fall det är samma saker som kontrolleras.
110. Det behövs mer och bättre kontrollsamarbete mellan olika myndigheter och mellan myndighet och organisationer/företag.
111. Lantbruksföretagen ska i förväg delges checklistan som kontrollanterna använder vid kontroll.
112. Länsstyrelsen bör ha tillgång på sina protokoll från tidigare besök vid kontrolltillfället. Detta skulle innebära att samma frågor inte behöver ställas upprepade gånger på samma gård.

Köldmedia

- 113. Företagaren ska inte behöva skicka in årlig läckagekontroll av köldmedium till kommunen utan det kan göras av det kontrollerande företaget. Alternativt ska det räcka att kontrollanten ser protokollet när de besöker företaget.
- 114. Kommunen ska inte kunna ta ut höga avgifter för att hantera protokollet för köldmedia.

Miljöhousesyn

- 115. Komplettera miljöhousesyn med fler områden.
- 116. Utveckla brandskyddsreglerna mer i exempelvis miljöhousesynen.

Miljöprövning

- 117. Ta bort beteckningen miljöfarlig verksamhet från jordbruk.
- 118. Hög gränsen för när grisgårdar omfattas av Industriutsläppsdirektivet.
- 119. Hög gränsen för tillståndspliktig grishållning så den blir mer likartat med nöt.
- 120. Inkludera inte nötköttproduktionen i IED (industri utsläppsdirektivet)
- 121. Förenkla tillståndsförfarandet för tillståndspliktiga djurhållning enligt miljöbalken.
- 122. Gör det enklare att göra en mindre utökning av djurhållningen på tillståndspliktiga gårdar.
- 123. Använd begreppet djurenhet så det har samma betydelse i Miljöbalken som i stödsammanhang.
- 124. Endast den del av verksamheten som är anmälnings- eller tillståndspliktig ska prövas i miljöprövning.
Övriga verksamheter på företaget ska inte ingå i prövningen.

Rovdjur

- 125. Länsstyrelsen behöver hjälpa till att arrangera en skydds jakt på rovdjur.
- 126. Staten skulle behöva hjälpa till med rovdjursstängsel för att öka acceptansen för rovdjur.
- 127. Jämställ varg med andra skadedjur såsom räv och grävling i närheten av tamdjur och hus.

Slakt

- 128. Angående anmärkningar på djuren vid slakteriet. Veterinären vid slakteriet har olika bedömningar för när djuren egentligen inte kan slaktas utan skulle gå till destruktions. Detta behöver förtydligas.
- 129. Förenkla de veterinära kraven och andra krav för små lokala slakterier så att det blir ekonomiskt rimligt för små slakterier att verka.
- 130. Om ett djur tappat båda öronmärkena borde det ändå få skickas till slakt under förutsättning att det är klart vilket djur det är.

Trafik

- 131. Hög hastighetsgränsen för traktorer på allmän väg för att trafiken ska flyta bättre.

Transport av farligt gods

- 132. Gör det möjligt att transportera små mängder farligt gods med bil, inte bara med traktor.

Tvårvillkor

- 133. Justera gränsen för upprepad tvårvillkorsförseelse
- 134. Regelverket kring tvårvillkor för tappade öronmärken är för hårt. Det borde räcka med ett öronmärke.
- 135. Den ekonomiska konsekvensen av tappade öronmärken är för stor.
- 136. Avdraget för upprepad förseelse vad gäller saknade öronbrickor är stor.
- 137. Tvårvillkorsavdragen måste kommuniceras tydligare, med delgivningskvitto.
- 138. Det ska inte ge tvårvillkorsavvikelse vid ett tappat öronmärke.
- 139. Det ska vara möjligt att åtgärda avvikelser i samband med kontroll och därmed slippa tvårvillkorsavdrag.

Vattenuttag och vattenskyddsområde

- 140. Ansökningsförfarandet för tillstånd för användning av bekämpningsmedel och gödsel inom vattenskyddsområde måste göras enhetlig i landet samt tydligare.
- 141. I vattenskyddsområde bör prövning ske i varje enskilt fall. Om det inte finns tecken på att närliggande jordbruk (speciellt småbruk) påverkar vattendragen i ett område bör inte heller de jordbruken åläggas med förbud som påverkar deras verksamhet.
- 142. Processen för tillstånd till uttag av ytvatten för bevattning behöver bli tydligare.

Veterinär och medicinhantering

- 143. Villkorad läkemedelsanvändning för mjölk behöver förenklas.
- 144. Brunstsynchronisering av kvigor skulle vara tillåtet.

Växtodling

- 145. Ta bort kravet på att redovisa skördedag av ensilage.
- 146. Stryk kravet på växtodlingsplan för små gårdar (småproducenter/fårproducenter) som har mycket mark i förhållande till den gödsel som sprids.

Övrigt

- 147. Företagare måste kunna lita på besked från myndigheternas helpdesk.
- 148. Att alla lantbruksföretag ska kostnadsfritt ska erbjudas hjälp av opartiska jurister att författa överklaganden mm.
- 149. Slå samman olika myndigheter som Jordbruksverket, länsstyrelser, Skogsstyrelsen och de kommunala miljökontrollerna i en myndighet.
- 150. Testkör administrativa system på verkliga företag innan de implementeras för alla.
- 151. Instifta en företagsombudsman som kan verka för småföretagen.
- 152. Ta bort strukturundersökningen, uppgifterna kan hämtas från SAM-internet.
- 153. Inför tjänstemannaansvar.

Bilaga 2. Intervjuguide

1. Hur får du kunskap om vilken lagstiftning som berör ditt företag?
2. Ge exempel på lagstiftning du upplever fungerar **bra** på ditt företag?
  - Varför fungerar det bra?
3. Kan du ge exempel på lagstiftning du upplever fungerar **dåligt** på ditt företag?
  - Varför fungerar det dåligt?
4. Vilka lagkrav upplever du medför mest arbete för dig?
5. Kan du ge exempel på lagstiftning du upplever som helt **oviktig**?
6. Finns det lagstiftning som du **prioriterar ned**?
  - Vilken och varför?
7. Vilken lagstiftning har **positiv ekonomisk påverkan** för ditt företag anser du?
8. Vilken lagstiftning har **betydande negativ ekonomisk** påverkan anser du?
9. Vilken hjälp och vilka verktyg önskar du för att det skulle vara lättare att uppfylla lagstiftningen?
10. Hur många kontroller av olika myndigheter eller branschorganisationer har du haft de senaste två-tre åren?
11. Har några av kontrollerna kontrollerat samma sak men med olika resultat?

Växtodling

1. Har du förslag på lagstiftning som kan behöva ändras för att fungera bättre, se nedan? Hur skulle den i så fall ändras?

Anser du att det finns fel i regelsystemet? Vad? På vilket sätt är det fel?

- a. -Gödselhantering mineralgödsel och stallgödsel
- b. -Kemikalier växtodling; förvaring, hantering, journalföring, transporter
- c. -Växtodlingsplan
- d. -Journalföring växtodling inkl stallgödseljournal
- e. -Markkartering (inget lagkrav)
- f. -Karantänskadegörare (inkl ogräs)
- g. -Kemikalieförteckning

Djurhållning

Har du förslag på lagstiftning som kan behöva ändras för att fungera bättre, se nedan? Hur skulle den i så fall ändras?

Anser du att det finns fel i regelsystemet? Vad? På vilket sätt är det fel?

- a) Journalföring
- b) Märkning
- c) Läkemedel
- d) Veterinära frågor
- e) Byggnader (mått, utformning)
- f) Betesdrift
- g) Kadaver
- h) Stallgödselhantering (utgödsling, lagring)
- i) Hygienkrav
- j) Besökande

Tillstånd

Har du förslag på lagstiftning som kan behöva ändras för att fungera bättre, se nedan? Hur skulle den i så fall ändras?

Anser du att det finns fel i regelsystemet? Vad? På vilket sätt är det fel?

- a) MKB och tillståndsansökan
- b) Anmälan enligt miljöbalken
- c) Tillstånd för verksamhet inom vattenskyddsområde
- d) Andra tillstånd

Övrigt

Har du förslag på lagstiftning som kan behöva ändras för att fungera bättre, se nedan? Hur skulle den i så fall ändras?

Anser du att det finns fel i regelsystemet? Vad? På vilket sätt är det fel?

- a) Avfallshantering
- b) Personalutrymmen
- c) Diesel och oljor
- d) Byggnadsarbete
- e) Truck
- f) Lastning/lossning
- g) Köldmedia
- h) Trycksatta anordningar
- i) Krav på dokumentation arbetsmiljö (ex riskvärderingar)
- j) Brandskydd
- k) Kemikalieförteckning utöver växtodling

Branschkrav

Vilka branschkrav omfattas du av?

(ex mejeri, slakt, KRAV, IP etc)

Vad anser du om branschkraven?

Vad innebär mest arbete för dig, branschkrav eller myndighetskrav

Anser du att du får merbetalt för det jobb branschkraven medför?

Hur kontrolleras branschkraven?

Medför branschens krav något dubbelarbete för dig?

Bilaga 3. Skärmdokument från hemsidan www.enklaregler.se

Lämna in dina förenklingsförslag här!

Har du tankar och idéer om hur regelbördan för svenskt lantbruk kan minskas? Vi samlar in förenklingsförslag som vi tar vidare för en analys av vilka effekter förslaget förväntas få. De inkomna förslag kommer analyseras av forskare, branschexperter och myndigheter.
Tack för att du hjälper till och förenklar!

Mitt namn är...

Lämna fälten tomma om du vill vara anonym.

Förnamn

Efternamn

E-post

Lämna fältet tomt om du vill vara anonym, du får då ingen e-postbekräftelse av dina inskickade förslag.

Mitt förenklingsförslag

Motivering

Jag har fler förenklingsförslag!

- Jajamensan!
 Nej, jag är nöjd

Du har möjlighet att skicka in förslag fram under hela 2021. Välkommen åter!